بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ދިވެހިރާއްޖޭ ހައިކޯޓު

ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/391
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: މުޙައްމަދު އަނީސް / ދަފްތަރު 4800
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާއިމެދު ޚިލާފު އުފެދިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީސް:

ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު

ފަނޑިޔާރު ޝުޖާއު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

ނިމުނު ތާރީޚް: 11 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1443 / 16 ނޮވެންބަރު 2021

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އޯބަރޖީ ހިނގުން، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt·gov·mv ވެބްސައިޓް: www·highcourt·gov·mv

ހައިކޯޓުގައި ދަޢުވާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް: 03 ޛުލްޙިއްޖާ 1440 / 04 އޮގަސްޓު 2019

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 1230/Cv-C/2017
- ނިންމި ކޯޓު: ސިވިލް ކޯޓު
- ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާއިމެދު ޚިލާފު އުފެދިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 20 އޭޕްރީލް 2017
- ނިމުނު ތާރީޚް: 15 ފެބްރުއަރީ 2018

މަދަނީ- އެއްބަސްވުމާއިމެދު ޚިލާފު އުފެދިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ

- <u>ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަރީފުގެ ރައުޔު:</u> މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ އާއި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް ތާއީދު ކުރައްވައެވެ.

މައްސަލައިގެ ތަފާޞީލު:

1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1230/Cv-C/2017 ދަޢުވާއާ އެ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ، ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ދަރުބަދު 4800، މުބައްލަޣު އަނީސާގެ ފަރާތުން އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކޮށްދިނުމަށް އެދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުން ބެލެވުނު ދަޢުވާއެކެވެ.
2. މި ދަޢުވާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތަކީ މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: C-173/97)އެވެ.

ކަން ހިނގާފައިވާގޮތް

3. މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑާއި މުބައްލަޣު އަނީސާ އާއި ދެމެދު ލިޔުމުން އެއްބަސްވުމެއް ވެވުނެވެ.[1] މި އެއްބަސްވުމަކީ މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން ބަނޑަ އިންޖީނު ބޯޓެއް މަސްދޯނި ފަހަރު ދޫކުރުމަށް ކުރާ އެގްރީމަންޓުގެ ދަށުން ކުރެވުނު އެއްބަސްވުމެކެވެ.
4. އެގްރީމެންޓް މި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ބަނާންކުރާ އުފެއްދި MIFCO-212 (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 03-5090-10-T) އެވެ.

[1] މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު MIFCO-CFPP/212/95/07-A އެގްރީމެންޓް

5. ބަށްވެރިޔަ އެއްބަސްވުމުގައިވާ ގޮތުގެމަތީން މުޢާމަލާތު އަނީސާއާއި ދޯނި މިލްކުވާނީ 09 (ނުވައެއް) އަހަރުތަކެއްގައި ދޯނީގެ އަގު އަދާކޮށް ނިމުމުންކަން އެނގެން އޮވެއެވެ.[2]

6. މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން ކޮންޓްރެކްޓާ ހިފާފު ވެފައިވާ ކަމަށްބުނާ އެކަމުގެ ޝަރަޢީން މުޢާމަލާތު އަނީސާއަށް ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް އެދި މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް މުޢާމަލާތު އަނީސާގެ ފަރާތުން ސިވިލް ކޯޓުގައި ދައުވާކުރިއެވެ.

ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅި ދައުވާ

7. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1230/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެ މައްސަލައަކީ، މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން މުޢާމަލާތު އަނީސާއަށް ވިއްކުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު T-10 C1243A-01 "މިލްކާ 212" ދޯންޏަކީ މަރްޙޫމް މޫސާ ފަހުމީގެ ވާރިސުންގެ މިލްކުއްކަމަށް މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމުން އެނގެން އޮންނާތީ، މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން ވިއްކި މިލްކާ 212 ދޯއްޏަކީ އޭގެ މިލްކުވެރިޔަކަށް މުޢާމަލާތު އަނީސާގެ ނަން މައްޗަށް ބަދަލު ނުކުރެވޭނެ އުޞޫލެއްކަމުގައިވާތީ، މުދަލެއް ވިއްކަން އެއްބަސްވާއިރު އެ ފަރާތްތަކަށް ވިއްކުމުގެ ޙައްގު އޮތްކަމަށް ބެލެވޭނީ އެމުދަލުގެ މިލްކުވެރިޔަކަށް ގަނެގެ ފަރާތަކަށް ބަދަލުވާން އެންމެ ޙަޤީޤަތުގައިވެސް ވީހިނދު، މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑު އިން ވިއްކަން އެއްބަސްވި ދޯއްޏަކީ އެ ފަރާތުގެ މުދަލެއް ނޫންކަން މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާގައި ކުރައްވާފައިވާ ހުކުމުން އެނގެންއޮންނާތީ، މުދާ ވިއްކުމުގެ ޝަރުޠުތަކާއި 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) އަށް ރިޢާޔަތް ކުރާއިރު މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑު އިން ކޮންޓްރެކްޓަށް ހިފާފައިވާފައިވާކަމަށް ބުނާ އެކަމުގެ

[2] މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުގެ ނަންބަރު MIFCO-CFPP/212/95/07-A އެގްރީމަންޓުގެ 7 ވަނަ މާއްދާ

ސަބަބުން މުދާ ގަންނަން އެއްބަސްވި ފަރާތަށް (ދައުލަތާ ފަރާތަށް) ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް އެދި މޯލްޑިވްސް އިންޓަސްޓޭޓްރައިލް ޓްރާންސްޕޯޓް ލިމިޓެޑްގެ މައްޗަށް މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން ބެލުނު ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

8. އެ ޤަޟިއްޔާ ބައްލަވައި ކުރައްވާފައިވާ ޙުކުމުގައި،

"ދެންފަހު، އިސްވެ ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތަކާއި، ހުށަހެޅިފައިވާ ބަޔާންތަކާއި ލިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލާއިރު މާލެ މުނިސިޕަލްޓީ ހެއްބަ ދަފްތަރު(ސ.މަރަދޫފޭދޫ/ ގްރީންބަރުގާގެ) މުޙައްމަދު އަނީސް އާއި މޯލްޑިވްސް އިންޓަސްޓޭޓްރައިލް ޓްރާންސްޕޯޓް ލިމިޓެޑް އާއި ދެމެދު 12 ފެބްރުއަރީ 2001 ގައި ސޮއިކުރެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން މުޙައްމަދު އަނީސް ގަތުމަށް އެއްބަސްވެފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު T-10 C1243A-01 "މިލްކާ 212"(T-10-5090-03 "މިލްކާ 212") ނަމަކަށް ކިޔާދޭނި، މި ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ސޮއިކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ 03 ވަނަ މާއްދާއާއި 04 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންވެގެންވާ ގޮތުގެ މަތީން 12 ފެބްރުއަރީ 2001 ގައި މުޙައްމަދު އަނީސް އާއި ޙަވާލުކޮށްފައިވާކަމާއި، އަދި މި އުޅަނދުގެ ރަޖިސްޓްރީ މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ނަމަށް ބަދަލުކުރުމަށްޓަކައި، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދޭންޖެހޭ ލިޔުންތައް ފޮނުވުމަށް ހަވާލުކުރަން ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔުންތަކުން އެނގެން ހުރުމާއި މި އުޅަނދުގެ މިލްކުވެރިކަން މުޙައްމަދު އަނީސް ނޫން އެހެން ފަރާތަކަށް ބަދަލުވެދާނޭ އެއްވެސް ބަދަލެއް މޯލްޑިވްސް އިންޓަސްޓޭޓްރައިލް ޓްރާންސްޕޯޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހިންގާފައިވާކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުނުވާތީ މި ދައުވާގައި މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ފަރާތުން ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ ފައިސާ ދައުލަތާ މުޙައްމަދު އަނީސަށް ދިނުމަށް މޯލްޑިވްސް އިންޓަސްޓޭޓްރައިލް ޓްރާންސްޕޯޓް ލިމިޓެޑަށް ޝަރީޢަތުން އަންގާނެ ވަޖިބެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފައިވެ."

<u>އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް</u>

9. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1230/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނޫން ކަމަށްބުނެ އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ދަފްތަރު 4800، މުޙައްމަދު އަނީސްގެ

ފަރާތުން އަންނަނިވި ނުކުތާތައް ހުށަހަޅާ އެ ނުކުތާތަކާ ބެހޭގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކީ:

9.1 މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑާއިއެކު 2001 ފެބުރުއަރީ 12 ވަނަ ދުވަހު ސޮއިކުރި އެއްބަސްވުމުން އަނީސްއަށް ވިއްކާފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 10-T C1243A-01 "މިޔުލާ 212" ދޯންޏާއި (އޭ.އޭ.އޭ 24 ނަންބަރު) އަދި މަރުހޫމް މޫސާ ފަހުގެ ވާރިސުންގެ މިލްކުއްކަމަށް މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުން (01 ޖޫން 2006) ކަނޑައަޅާފައިވަނިކޮށް، މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ މިލްކުއް ކަމުގައި ނުވާ ދޯންޏެއް މުޙައްމަދު އަނީސްއަށް ވިއްކާފައި ވަނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/91 މުދާ ވިއްކުމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 02 ވަނަ މާއްދާއާއި، 07 ވަނަ މާއްދާއި ޚިލާފަށް ކަމަށް ވިދާޅުވެ، ޤާޟީ މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވަނީ ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 1230/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ދިފާޢުތަކަށް ރިޢާޔަތްނުކުރައްވާ ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއާއި

9.2 ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 1230/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގައި، މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް އާއި މުޙައްމަދު އަނީސް ދެމެދު ވެވުނު ނަންބަރު MIFCO-CFPP/212/95/07-A އެއްބަސްވުމުގައި 14 މާއްދާ ހިމެނިފައިވާއިރު، އޭގެތެރެއިން ހިމެނޭ 06 ވަނަ މާއްދާއި 07 ވަނަ މާއްދާއި 09 ވަނަ މާއްދާ ފަދަ ޖަދުވަލީ މާއްދާތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމެއް ނެތި 03 ވަނަ މާއްދާއި، 04 ވަނަ މާއްދާއި، 13 ވަނަ މާއްދާއަށް އެކަނި ބައްލަވާ މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވަނީ ޤާޟީއަށް އޮޅުވަރެއްގެންކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއާއި

9.3 މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް އިން މުޙައްމަދު އަނީސް އަށް ވިއްކާފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 10-T C1243A-01 "މިޔުލާ 212" ދޯނި ބޭނުންކުރަން

ނުލިބުމުގެ ސަބަބުން ލިބިފައިވާ ގެއްލުމުގެ ބަދަލާއިމެދު ކޮންޓްރެކްޓްތަކާބެހޭ ޤާނޫނުގެ (ޤާނޫނު ނަންބަރު4/91) ގެ 23 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ރިޢާޔަތް ނުކުރައްވާ މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވަނީ ކޮންޓްރެކްޓްތަކާބެހޭ ޤާނޫނާއި ޚިލާފުން ކަމަށްބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

10. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި ޤަޟިއްޔާއާ ގުޅިގެން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1230/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓާއި، އަދި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް މުރާޖަޢާކުރި އަރިހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން ދެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި، މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި ލިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

11. ދަށު ކޯޓުތަކާއި ޓްރައިބިއުނަލްތަކުގެ ނިންމުންތައް އިސްތިއުނާފު ކުރެވޭނީ ހުކުމްތަކުގެ ތެރޭގައި، އިސްތިއުނާފުކުރަން ހުށަހަޅާ ޙުކުމް ނުވަތަ ނިންމުން ބަޔާންކުރުމަށްފަހު ޤާނޫނާ ހިލާފަށްކަމަށް ފާސްކުރެވޭ ސަބަބުތަކާއި ހުރިން ނުވަތަ ޤާނޫނު ތަޠުބީޤުކުރުމުގައި ނުވަތަ ޤާނޫނު މާނަކުރުމުގައި ކުށެއް ހިނގައިފައިވާކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭނަމަ ކަންކަން ހުރިނަމަ ހިމެނޭކަން އެނގެންއޮތެވެ.[3]

12. އިސްތިއުނާފު ކުރެވިފައިވާ މައްސަލާގައި ސިވިލް ކޯޓުން ހުކުރި ދަޢުވާ ހުކުމުގެ 6 ވަނަ ނަންބަރުގައި ދަޢުވާ ނުވަތަ މައްސަލައިގެ ހުރިހާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ބަޔާނުގެ، ދަޢުވާ ހުކުރި ފަރާތުން ދަޢުވާގައި ބުނަނީ މެރީން އިންޖީނިއަރިންގ ޕްރޮޕެލަރ ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް އިން މުބާރަކު އަރިހަށް އަށް ވަރުގަދަ އެއްބަސްވެފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު T-10 C1243A-01 "މިތްސުބި 212" ޓްރެކްޓަރު، އަދި އެއާ ކުރުމުން މުބާރަކު އަރިހަށް އަދި މިތުބިޝީ ޕްރޮޕެލަރސެޓެއް ކުރިމަތިވެފައިވާ މުޢާމަލާތެއް ނަމަވެސް އެ

[3] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 43ވަނަ މާއްދާ

ދޯންޏާ މަރުޙޫމް މުޙައްމަދު މޫސާ ފަރީދުގެ ވާރިޘުންގެ މިލްކުކަމަށް މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާއިން އިން ނިންމާފައިވާތީ، މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން ވިއްކި ދޯންޏާ އާއި މިލްކުވެރިކަން މުޙައްމަދު އަނީސް އަށް ބަދަލުކޮށްދިނުމަށް އުޅަނދުފަހަރު ރަޖިސްޓަރީކުރުމާއި، މުދާވިއްކުމާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) އަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން ކޮންޓްރެކްޓުގައި ޚިޔާރުވުމުގެ ސަބަބުން މުޙައްމަދު އަނީސް އަށް ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ހޯދުމަށް ދަޢުވާކުރައްވާފައިވެއެވެ.

13. މަދަނީ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 462/MC/2004 ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާއިން މަރުޙޫމް މޫސާ ފަރީދުގެ ވާރިޘުންގެ މިލްކުކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ "އޭ.އޭ.އޭ24" ދޯންޏާ، މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން މުޙައްމަދު އަނީސް އަށް ވިއްކާފައިވާ ދޯނިޔަކަށް މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ފަރާތުން ބޭނުންކުރަމުންދާކަމަށް، އެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ދޯންޏާ މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން މުޙައްމަދު އަނީސް އަށް ވިއްކާފައިވާ އެ ކުންފުނީގެ MIFCO-212 (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 03-5090-10-T) ދޯނިކަމަށް[4] އެ ޤަޟިއްޔާއިން ސާފުކޮށް އެނގެން ނެތެވެ.

14. މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑާއި މުޙައްމަދު އަނީސް އާއި ދެމެދުވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަށް ބަލާއިރު، އެ އެއްބަސްވުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްވެރިކަން ކުރިއެރުވުމަށްޓަކައި ސަރުކާރުން ހިންގާ މަޝްރޫޢެއްގެ ދަށުން ބަނދުފަހަރާ އިންޖީނު ބެހެއްޓި މަސްދޯނިފަހަރު، ކުޑަ ދަށްކަމުންގޮސް ދޯނީގެ އަގު ހަމަކުރުމުން އެފަރާތަކަށް މިލްކު ކޮށްދިނުމުގެ ޝަރުތުން މުޙައްމަދު އަނީސް އާއި މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑާއި ދެމެދު ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަން އެނގެއެވެ. އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދޫކުރުނު ހަމަޖެހިފައިވާ އުޅަނދުގެ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރާއި ބަލާލައިފިނަމަ

[4] ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 03-5090-10-T "މިފްކޯ 212" ނަމަކަށް ކިޔުން ދޯނި ވަނީ 25 ޖޫލައި 2002 ގައި ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 10- C1243A-01 T "މިފްކޯ 212" އަށް ބަދަލުކުރެވިފައެވެ. އަދި ބޮޑުވެރިޔާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ފައިސާ ދައްކާ ނިމުމުން، މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ނަމަށް ރަޖިސްޓްރީ ބަދަލުކޮށް ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 10-T P1243A-04 ބެއްލަވަނީވާ ދޯނި އަށް ރަޖިސްޓްރީ ބަދަލުކުރެވިފައިވެއެވެ.

03-5090-10-T އެވެ. އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ދޯނީ އަގަކީ -/2,95,920 (ދުއިލައްކަ ނުވަދިހަ ފަސްހާސް ނުވަސަތޭކަ ވިހި ރުފިޔާ) ކަމަށް އެނގެއެވެ. އަދި މިޢާދީ 09 (ނުވައެއް) އަހަރުގެ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދޯނީ ގަންނަވެރިޔާއަށް ފައިސާ ދައްކާ ނިންމަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި ހުންނަކަން އެނގެއެވެ.[5]

15. މި ދެފަރާތުގެ ދެމެދު ސޮއިކުރެވުނު އިސްވެ ދެންނެވުނު އެއްބަސްވުމުގައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ 03-5090-10-T ދޯނި، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ސޮއިކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ބަޔާންވެގެންވާ ގޮތުގެ މަތިން 12 ފެބުރުއަރީ 2001 ގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތާއި ހަވާލުކޮށްފައިވާކަން[6] ހުކުމުގައިވާ ޙުއްޖަތުގައި ދެފަރާތުން ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން އެނގެއެވެ.

16. މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަން އަށް ފޮނުވާފައިވާ ސިޓީން މުޢާމަލާތު އަނީސް ފައިސާ ދައްކާ ނިންމާފައިވާކަމާއި ދޯނީގެ ރަޖިސްޓްރީ ބަދަލުކޮށް ދިނުމަށް މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަން އަންގާފައިވާކަން އެނގެންއޮތެވެ.[7] އެ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

" ދީގެ މުއްދަތުގައި އަގުއަދާކޮށް ނިންމުމުން ގަންނަވެރިޔަކަށް މިލްކުވެރިކަން މިލްކުވެރިން ދޫކުރާ ދޯނިވެރިކަމުގެ ތެރެއިން، އަލްފާޟިލް މުޙައްމަދު އަނީސް، މާފަންނުސިލްވަރސީން ގެސްޓްހައުސް (މ. ގުލްފާމް) (ދިވެހިރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A-042049)އަށް ދޫކުރެވިފައިވާ، MIFCO-212 (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 10-T C-1243A-01) މަސްދޯނީގެ އަގަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ވަނީ ދައްކާ ނިންމާފައެވެ. ވީމާ، މި ދޯނީގެ ރަޖިސްޓްރީ މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ނަމަށް ނުވަތަ އޭނާފަރާތަކަށް ބަދަލުކޮށްދެއްވުމަށް މިކުންފުނީގެ އިޢުތިރާޒެއް ނެތްކަމާއި ދަންނަވަމެވެ."

[5] މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު MIFCO-CFPP/212/95-07-A އެގްރީމަންޓް

[6] މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑުން ގަންނަ އިންޗިން ބޯޓާއި މަސްދޯނިފަހަރު ފިހުރުމަށް ކުރެވޭ އެގްރީމަންޓާއި ގުޅޭ ޝެޑިއުލް 1 (12 ފެބުރުއަރީ 2001)

[7] މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ ނަންބަރު 134-CORP/69/2008/08 ސިޓީ (10 މާރިޗް 2008)

މިފަދައިންކަން އެނގެންއޮތުމެވެ.

17. މޯލްޑިވްސް ޓްރާންސްޕޯޓް އޮތޯރިޓީގެ ސިޓީއަށް ބަލާއިރު އެ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ:

"... ހަވާލާދީފައިވާ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު P1243A-04-10-T އުޅަނދު ފުރަތަމަ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވަނީ "މިލްކާ 212" މިނަމުގައެވެ. "މިލްކާ 212" މި ނަމުން ނަން ބަދަލު ކުރެވިފައިވަނީ "ބޮއްކަންވިލާ 02" މި ނަމަށެވެ.

18. ބުނެވިދިޔަ ސިޓީއަށް ބަލާއިރު، އެ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑާއި މުޙައްމަދު އަނީސް އާއި ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން މުޙައްމަދު އަނީސް އަށް ވިއްކާފައިވާ ދޯނިކަން އެ ސިޓީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ. އަދި އެ ދޯނީގެ ނަން މިހާރު "ބޮއްކަންވިލާ 02" އަށް ބަދަލުވެފައިވާކަންވެސް އެނގެން އޮތެވެ.

19. މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް އިން މުޙައްމަދު އަނީސް ވިއްކާފައިވާ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު 03-5090-10-T "މިލްކާ 212" ދޯނި މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ނަމަށް ރަޖިސްޓްރީ ބަދަލުކުރެވިފައިވަނީ މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް އާއި މުޙައްމަދު އަނީސް އާއި ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަދާކުރަންޖެހޭ ޙިސާބު މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑަށް ފުރިހަމައަށް އަދާކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އަދި މި އުޅަނދުގެ މިލްކުވެރިކަން މުޙައްމަދު އަނީސް ނޫން އެހެން ފަރާތެއްގެ ނަމަކަށް ބަދަލުވެފައިވަނީ އެއްވެސް ޚިލާފެއް މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހިންގާފައިވާކަން އެނގެން ނެތްކަމާއި، މުޙައްމަދު އަނީސް އާއި މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް އާއި ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ އެއްވެސް މާއްދާއަކަށް މޯލްޑިވްސް އިންޑަސްޓްރިއަލް ފިޝަރީޒް ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް އިން ޚިލާފުވެފައި ވާކަން އެނގެން ނެތެވެ. އެހެންކަމުން، އެ ދޯނީގެ ބަދަލުގައި އެހެން ދޯންޏެއް ނުވަތަ

އެފަދަ ދާންޖެހެއް ގެންނަންނުވާނެ އަދި މިފޯރާގެ ފަރާތުން މުޙައްމަދު އަނީސްއަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ އަދި ޝަރުޢީ އެއްވެސް ހަމައެއްނެތެވެ.

20. ވީމާ، މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ބެލި މަޖިލީހުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އެއްބަސްވެވުނީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1230/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މުޙައްމަދު އަނީސްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތަކަށްޓަކައި އެކަމުގެ މަތިން ހުރިހާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1230/Cv-C/2017 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް މުޙައްމަދު އަނީސް (ދިވެހިރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު: A042049)ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކުރެވިފައިވާ ޙުކުމަށް ބަދަލުގެންނަންޖެހޭ ފަދަ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހުގެ އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ހުސައިން ޒަކަރިއްޔާ ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު (ރިޔާސަތު) ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް